

Borgå stift

Protokoll för stiftsfullmäktige i Borgå stift

31 maj 2018

Kyrkans hus
Helsingfors

DOMKAPITLET I BORGÅ STIFT

Protokoll**2/2018****Stiftsfullmäktige
31.5.2018**

Plats: Mikael, Kyrkans hus, Helsingfors
Tid: 10.30-15.05

Medlemmar

Christian Beijar	lekmanamedlem	närvarande
Susanne Björkman	lekmanamedlem	
Nina Björkman-Nystén	lekmanamedlem	närvarande § 1-7
Daniel Björkstrand	lekmanamedlem	
Mia Bäck	prästmедlem	närvarande
Catharina Englund	prästmедlem	närvarande
Stig-Olof Fernström	prästmедlem	närvarande
Monica Heikel-Nyberg	prästmедlem	närvarande
Gunnel M Helander	lekmanamedlem	närvarande
Albert Häggblom	prästmедlem	
Anita Ismark	lekmanamedlem	
Siv Jern	prästmедlem	närvarande
Heidi Juslin-Sandin	lekmanamedlem	närvarande
Janette Lagerroos	lekmanamedlem	
Hedvig Långbacka	lekmanamedlem	närvarande § 1-7
Anna-Karin Lärka	lekmanamedlem	närvarande
Gun-Maj Näse	lekmanamedlem	närvarande
Kristian Sjöbacka	lekmanamedlem	
Hans Snellman	lekmanamedlem	närvarande § 1-7
Anders Wikström	lekmanamedlem	närvarande
Fred Wilén	prästmедlem	
Jussi Lahti	suppleant	närvarande § 1-7
Jona Granlund	suppleant	närvarande
Gerd Erickson	suppleant	närvarande
Harald Wester	suppleant	närvarande
Henrik Östman	suppleant	
Magnus Engblom	suppleant	närvarande
Markus Weckström	suppleant	närvarande § 4-10

Närvaro- & yttranderätt

Björn Vikström	biskop	närvarande
Mats Lindgård	domprost	närvarande
Lars-Eric Henricson	lagfaren assessor	närvarande

Magnus Riska	stiftsdekan	närvarande
Johan Westerlund	prästassessor	närvarande
Berndt Berg	prästassessor	närvarande
Linus Stråhlman	notarie, sekreterare	närvarande
Åsa A Westerlund	Borgå stifts representant i Kyrkostyrelsen	
Sixten Ekstrand	direktor vid KCSA	
Bror Gammals	Kyrkomötesombud	närvarande
Patrik Hagman	Kyrkomötesombud	
Rolf Steffansson	Kyrkomötesombud	
Göran Stenlund	Kyrkomötesombud	
Åsa A Westerlund	Kyrkomötesombud	
Bo-Göran Åstrand	Kyrkomötesombud	
Tomas Ray	stiftssekreterare	närvarande
Virva Nyback	stiftssekreterare	närvarande
Cecilia Forsén	stiftssekreterare	närvarande
Pia Bengts	stiftssekreterare	närvarande
Madeleine Wendelin	stiftssekreterare	närvarande

På Stiftfullmäktiges vägnar:

Heidi Juslin-Sandin
Ordförande

Linus Stråhlman
Sekreterare

Siv jern
protokollsjusterare

Gunnel M Helander
protokollsjusterare

1 §

Sammanträdets öppnande

Stiftsfullmäktige firade andakt i kapellet under ledning av Monica Heikel-Nyberg, Psb 485.

Beslut: Mötet öppnades kl 10.42

2 §

Konstaterande av laglighet och beslutsförhet

Enligt KL 7:4,1 är ett församlingsorgan beslutfört då över hälften av medlemmarna är närvarande. Kallelsen hade sänts till ledamöterna den 31.3.2018, i enlighet med § 2 i arbetsordningen för stiftsfullmäktige, två månader före sammanträdet. Föredragningslistan hade sänts den 25.5.2018, vilket uppfyller arbetsordningens krav på att den skall sändas senast fem dagar före sammanträdet.

Beslut: Ordföranden konstaterade att sammanträdet var lagligt sammankallat. Eftersom namnuppropet visade att stiftsfullmäktige var fulltaligt, konstaterade ordföranden att sammanträdet var beslutfört.

3 §

Val av protokolljusterare och rösträknare

Enligt § 6 i arbetsordningen för stiftsfullmäktige väljs två protokolljusterare som skall justera sammanträdets protokoll. Stiftsfullmäktige kan särskilt besluta att protokollet eller en del av detsamma justeras omedelbart. Om det efter protokolljusteringen råder oenighet om protokollets innehåll skall stiftsfullmäktige till denna del slå fast ordalydelsen i protokollet. De valda protokolljusterarna fungerar också som rösträknare.

Beslut: Till protokolljusterare valdes Siv Jern och Gunnel M Helander.

4 §

Fastställande av föredragningslistan

Jomala församling/Harry Jansson har meddelat att de drar tillbaka sitt initiativ om språkrav § 8. Christian Beijar ger mer information om orsakerna i samband med paragrafen.

Beslut: Jomala församling/Harry Jansson drar tillbaka initiativet om språkrav § 8.

5 §

2018-00128 Prästvigning, Janette Lagerroos

Föredragande: Notarie Linus Stråhlman

Domkapitlet i Borgå stift har under sitt sammanträde 24.5.2018 godkänt TM Janette Lagerroos för ordination till prästämbetet. TM Lagerroos ordinerades till prästämbetet den 27.5.2018 i Borgå Domkyrka. Lagerroos är invald som lekmannarepresentant i Stiftsfullmäktige i Borgå stift. I och med ordinationen är hon inte längre lekman i kyrkan och därmed förlorar hon sitt mandat som lekmannarepresentant i Stiftsfullmäktige. Stiftsfullmäktige kallar in suppleant i hennes ställe.

Beslutsförslag:

Antecknas för kännedom.

Beslut: Enligt förslag.

Sökande av ändring: Enligt 24 kap 5 § i kyrkolagen får ändring i detta beslut inte sökas.

6 §

2018-00134 Ungdomens Kyrkodagar 2018

Föredragande: Notarie Linus Stråhlman

Ungdomens kyrkodagar samlades på Lärkkulla 25-28.1.2018. Sakkunnig inom ungdomsarbetet vid Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA), Fredrik Kass översänder protokollet.

Ungdomens kyrkodagar behandlade två motioner: § 19 *Ungdomsarbetsledare behövs!* och § 20 *Församlingsval 2018*. Motionen om att ungdomsarbetsledare behövs innehåller en uppmaning till alla församlingar att inte skära ner på ungdomsarbetet. Motionen om församlingsvalet innehåller en uppmaning till alla församlingar att i läroinrättningar ordna tillfällen för förhandsröstning i församlingsvalet.

Dessutom behandlade Ungdomens kyrkodagar sex stycken initiativ till diskussion: § 13 *Hjälpledarnas roll i planeringen av konfirmandarbetet*, § 14 *Involvering av unga vuxna och äldre ungdomar i församlingen och skriban*, § 15 *Vi bygger fred, men vad betyder det?*, § 16 *Hur förebygger vi sexuella trakasserier i kyrkan?*, § 17 *Trygg i skriftskolan*, § 18 *Hur kan kyrkan motverka radikaliserings av unga?*

Föredragande konstaterar att inget av de ärenden Ungdomens kyrkodagar behandlat eller fattat beslut i uppfyller det som nämns om initiativrätt till stiftsfullmäktige i Kyrkolagens 17b kap. 4a § 6 mom.

Sakkunnig vid kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA), Fredrik Kass redogör för diskussionerna och besluten på UK. Protokollet och besluten finns på UKs hemsida, kcsa.fi/uk. Beslutet för § 20 *Församlingsval 2018* finns dessutom på hemsidan med information om församlingsvalet för församlingarna; info.forsamlingsvalet.fi.

Beslutsförslag:

Antecknas för kännedom.

Beslut: Enligt förslag.

Sökande av ändring:

Enligt förvaltningsprocesslagen 5 § 2 mom. får ändring i detta beslut inte sökas.

7 §

2018-00145 Borgå stifts verksamhets- och ekonomiplan 2019-2021

Föredragande: Stiftsdekan Magnus Riska

VERKSAMHETSIDÉ

Borgå stift med sitt domkapitel och stiftsfullmäktige har som sin uppgift att hjälpa och stödja stiftets församlingar, kyrkliga samfälligheter och anställda vid fullgörandet av deras grunduppgifter att förkunna Guds ord, förvalta sakramenten, utöva diakoni, mission och ansvara för den kristna fostran. Domkapitlet sköter de myndighetsuppgifter som i enlighet med kyrkans bekännelse och bestämmelserna i kyrkolagen och kyrkoordningen ankommer på nämnda organ: att betjäna förvaltningen och ge stöd i det dagliga arbetet, samt att företräda kyrkan i ärenden som gäller stiftet.

TYNGDPUNKTSOMRÅDEN 2019–2021

- Stödåtgärder för församlingsstrukturer i förändring (fortsätter)
- Kyrkans svenska personalutbildning (kontinuerligt)
- Utvecklingsprojekt (första året)
- Arbetshandledning och arbetslagskonsultation (fortsätter)
- Rekryteringsfrågor (fortsätter)
- Andlig fördjupning och frivilligarbete (fortsätter)
- Församlingsdiakoni (tredje året)
- Miljö 2020-2022

DE CENTRALA VERKSAMHETSMÅLEN INOM TYNGDPUNKTSOMRÅDEN 2019

- Förändringarna i församlingsstrukturen följs upp och stödåtgärder i form av arbetslags-utveckling och arbetshandledning sätts in vid behov. Vi går vidare med mentorskapsprogrammet för nya kyrkoherdar i Borgå stift.
- Borgå stift har helhetsansvar för kyrkans svenskspråkiga personalutbildning. Den svenskspråkiga personalutbildningen bör kontinuerligt utvecklas för att bibehålla en så hög kvalitet som möjligt.
- En ny arbetshandledarutbildning anordnas 2018-2020 och den sker i stiftets egen regi. Tillgången till arbetslagskonsulter säkras genom utbildning.
- Domkapitlet i Borgå lanserar tillsammans med Kyrkans central för det svenska arbetet (KCSA) så kallade utvecklingsprojekt. Projekten skräddarsys och erbjuder möjlighet att på ett långsiktigt sätt utveckla församlingens verksamhet eller förvaltning.
- Rekryteringen till kyrkliga yrken har uppmärksammats på stiftsnivå. En mindre arbetsgrupp går igenom utvecklingsförslagen för att ge riktlinjer inför framtiden.
- Samtalsdagar kring andlig fördjupning i Borgå stift arrangeras i form av utbildningsdagar och retreatar. Intresset för dagarna är starkt och visar på ett behov hos anställda att stärka det inre livet i tjänst och att inspirera till större andligt lekmannaansvar i stiftets församlingar. Insatser för frivilligarbetet koordineras tillsammans med *LekMannaAkademin* (LMA).
- Vi fortsätter satsningen på församlingsdiakoni för att stöda diakoniarbetarna i deras arbete under ekonomiskt och strukturellt tunga tider. Vi lyfter fram det arbete som görs diakonalt i stiftets församlingar och stöder diakoniarbetarna i deras uppgift att fungera som handledare för frivilliga.

FÖRVALTNING 2019-2021

Enligt Kyrkolagen 18:1 leder biskopen förvaltningen och verksamheten i sitt stift samt övervakar församlingarna och prästerna. Som stöd för biskopsämbetet fungerar domkapitlets ämbetsverk och domkapitlets kollegium, vilket i regel sammanträder en gång per månad i ämbetshuset i Borgå. Förvaltningsavdelningen består av lagfarna assessorn, notarien, stiftssekreteraren för personalvård, två sekreterare, vaktmästare och gårdskarlar. Förvaltningsavdelningen handhar ärenden som hänför sig till allmän förvaltning, tjänstemannarätt och arbetsrätt, biskopsvisitationer, juridisk konsultation, fastighetsärenden samt personalärenden i stiftet. Lagfarna assessorn svarar för ämbetshusets personal- och ekonomiförvaltning. Frågor som berör prästerskapets tjänsteförhållanden handhas av notarien. Personalvårdsfrågor sköts av stiftssekreteraren för personalvård. Förvaltningsavdelningen har ett delansvar för utbildningen i stiftet.

Inom förvaltningen kommer ibruktage av ett nytt förvaltningsprogram (Domus), utarbetandet av en kommunikationsplan, nätsidornas förnyelse samt en anpassning till avtagande ekonomiska resurser, att utgöra särskilda utmaningar under år 2019 inom ämbetsverket, vid sidan av en växande byråkrati. En förnyelse av kyrkolagen i form av en så kallad kodifiering och företagna ändringar i allmänna lagar kommer också att skapa ett större behov av juridisk konsultation gentemot stiftets församlingar. Ändringar i församlingsstrukturer, antingen påkallat av kommunsammanslagningar eller ekonomiska realiteter, kommer att innebära utmaningar under kommande verksamhetsperiod. Domkapitlet har pålagts sparkrav inför 2021, vilka förverkligas genom en redan tidigare bestämd kraftig nedgång i fastighetsutgifter. Däremot är det nödvändigt att bibehålla den nuvarande personalstyrkan med beaktande av de uppgifter som domkapitlet har pålagts.

EKONOMIPLAN 2019-2021

Domkapitlets framställning till stiftsfullmäktige

Stiftsfullmäktige skall enligt KL 17b:1,1,2 p årligen godkänna stiftets verksamhets- och ekonomiplan. Enligt § 1 mom. 3 i arbetsordningen skall detta ske vid sammanträdet i maj. Enligt kyrkostyrelsens direktiv skall verksamhets- och ekonomiplanen vara mycket kort och nämna endast de allra viktigaste tyngdpunktsområdena och verksamhetsmålen.

Alla stiftssekreterare har getts möjlighet att komma med förslag till tyngdpunktsområden och verksamhetsmål, vilka i mån av möjlighet har beaktats i förslaget till framställning. Dessutom bifogas en utförligare verksamhetsplan som i huvudsak baserar sig på deras förslag i sin helhet. Verksamhetsplanen följer en likartad struktur, med mål, verksamhet och långsiktiga målsättningar, vilket underlättar uppföljningen och utvärderingen av verksamheten.

De budgeterade anslagen för 2019 är enligt följande: Gemensam verksamhet (kostnadsställe 1023400420): 1 180 700 €, varav ordernummer biskopens representation (8000218): 7 500 €, församlingsdiakoni (8000219): 9 800 €, gudstjänstliv och musik (8000220): 16 700 €, stiftsfullmäktige (8000221): 14 700 €, mission och internationellt arbete (8000222): 18 500 €, utbildning och personalvård (8000224): 14 700 €, personalutbildning (8000225): 29 000 €, vilket innehåller ett anslag om 5 000 € för sorgekurs i samarbete med Helsingfors samfällighet, samt kollekt (8000226) 3 000 €. Lönen för stiftssekreteraren för internationell diakoni och mission har från och med år 2019 lagts till i de budgetmedel som erhålls av kyrkans centralfond. För verksamheten år 2019 erhålls ur centralfondens medel 1 180 900 € och för fastigheterna 427 300 €, sammanlagt 1 608 000.

Enligt prognosen för de tre kommande åren 2019-2021 bibehålls budgeten på samma nivå för Borgå

domkapitels del.

	Bokslut 2017	Budget 2018	Budget 2019	Plan 2020	Plan 2021
			± 0 %	± 0 %	± 0 %
Intäkter	181 900	239 000	201 200	201 200	201 200
Kostnader	- 1 688 700	- 1 817 000	- 1 809 200	- 1 809 200	- 1 809 200
Verksamhetsbidrag	- 1 506 800	- 1 578 000	- 1 608 000	- 1 608 000	- 1 608 000

Budgeten för år 2019 innehåller en ökning på 30 000 € pga. att hela ansvaret för stiftssekreteraren för mission och internationell diakoni lön övertas av kyrkans centralfond.

VERKSAMHETSPLAN FÖR BORGÅ STIFT 2019

Personalvård, arbetshandledning, mentorskap, konsultarbete och andlig fördjupning i Borgå stift

Mål 2019

Det övergripande målet för personalvård och arbetsmiljöarbete i Borgå stift är att aktivt stöda, inspirera och informera församlingar och kyrkliga samfälligheter att vidta åtgärder som stärker medvetenheten om god arbetsmiljö, medarbetarfärdigheter och ett gott ledarskap. Det sker genom aktivt arbetsmiljöarbete, personalutbildning, mentorskapsprogram för nya kyrkoherdar, arbetshandledning, arbetslagsutveckling samt processkonsultationer i samband med biskopsvisitationer och utvecklingsprojekt. Arbetshandledarutbildningen 2018-2020 fick rekordmånga sökanden och utbildningen förser stiftet med minst 16 nya handledare år 2020. Den regionala spridningen och handledare från olika yrkesgrupper gör arbetshandledningen lättare tillgänglig för stiftets olika medarbetare. Processkonsulthjälp erbjuds församlingar som genomgår strukturförändringar eller har behov av tydligare organisations- och ledarskapsstrukturer. Utbildning av arbetshandledare och konsulter prioriteras för att garantera framtidens behov.

Mål 2019-2021

Domkapitlet har tillsatt en Referensgrupp för arbetshandledning och arbetslagskonsulter för perioden 2017-2020. Referensgruppen är ett stöd och redskap för stiftssekreteraren för personalvård att utveckla, planera och informera om frågor gällande personalvård, handledning och konsultverksamhet i stiftets församlingar. Referensgruppen består av Cecilia Forsén, Helene Liljeström, Anders Lindström, Eva Henricson, Tom Wiklund och Ben Thilman. Ben Thilman som var utsedd att representera konsulter avled våren 2018. I gruppen representerar nu stiftssekreteraren för personalvård den sakkännedom som Thilman i gruppen stod för. Professionalitet och välmående på arbetsplatser stärks genom medvetna satsningar på preventivt arbetsmiljöarbete, konsultationer, utbildning i organisations- och ledarskapsfrågor, jämställdhetsfrågor och ett jämlikt bemötande i rekryteringar och arbete. Arbetshandledning i grupp och olika former av handledning marknadsförs aktivt på hemsidan, kyrkoherdekonferenser, forum och visitationer. Erfarna kyrkoherdar och medarbetare i församling och stiftet uppmuntras aktivt att söka till utbildningen för organisationskonsulter på Kyrkans utbildningscentral. Målet är att bygga upp ett fungerande nätverk som stöd till arbetslag och församlingar med utmaningar i samband med sammanslagningar och en föränderlig omvärld. Årligen ordnas fortbildningar eller Forum för arbetshandledare och konsulter.

Församlingsanställda erbjuds att delta i yrkesrelaterad tidig rehabilitering i samarbete med *Härmä Rehab* och Folkpensionsanstalten. Spiritualitet och andlig fördjupning presenteras på stiftets hemsida och dagar kring andlig fördjupning och själavård anordnas årligen.

Verksamhet 2019

Information om olika personalvårdande insatser, arbetshandledning och organisationskonsulttjänster ges på stiftets hemsidor. Stiftssekreteraren för personalvård arbetar med personalvårds-, arbetsmiljö- och arbetslagsfrågor i anslutning till biskopsvisitationer, utbildningar och samtal, bistår församlingar i tviste- och krissituationer genom åtgärder för att bygga ett gott arbetsklimat och en mera hållbar utveckling. Det nya upplägget av biskopsvisitationer är inarbetat och har en stark betoning på arbetsmiljö, ledarskap och fungerande medarbetarskap. År 2019 görs visitationsbesök i Föglö, Sottunga och Kökar i april, i Vörå i oktober och i Mariehamn i november.

Biskopsvisitationernas förberedande arbetslagsbesök och efterföljande arbete i form av eventuella utvecklingsprojekt sker i samråd med stiftssekreteraren med resurstillskott av arbetslagskonsulter och sakkunniga i stiftet. År 2018 blev domkapitlets lagfarne assessor, stiftssekreteraren för personalvård och dekanen färdiga med organisationskonsultutbildningen. Utöver domkapitlets organisationskonsulter har stiftet en konsult som är i tjänst. Vid behov engageras pensionerade arbetslagskonsulter. Stiftssekreteraren koordinerar konsulternas insatser. Fem erfarna medarbetare godkändes till organisationskonsultutbildningen 2018-2020 på Kyrkans utbildningscentral. De får stöd och konsultuppdrag som praktik i stiftets församlingar under sin utbildningstid. Arbetshandledare i utbildningen ger individuell och grupphandledning som praktik och får utbildningshandledning som stöd. Stiftssekreteraren för personalvård tillsammans med en utomstående konsult planerar och leder arbetshandledarutbildningen 2018-2020 och koordinerar handledningarna. Forum för stiftets arbetshandledare och konsulter i maj planeras och förverkligas. Planeringen av den Nordiska arbetshandledarkonferensen 2020 på Lärkkulla påbörjas i samråd med Uleåborgs stiftsdekan och för handledning ansvarige stiftssekreteraren.

Mentorska programmet fortsätter och är ett praktiskt och individuellt stöd för nya kyrkoherdar. Kampanjen mot sexuella trakasserier och kränkande bemötande ledde till att en arbetsgrupp på uppdrag av personalvårdsgruppen och biskopen 2018 utarbetade en handlingsplan mot sexuellt utnyttjande och trakasserier. Frågorna inkluderas i utbildningar av olika slag och materialet med konkreta råd och kontaktuppgifter finns i alla församlingar. Till den förebyggande delen av personalvård ingår också retreat. Som ett led i att stärka den andliga yrkesidentiteten för nya präster kallas de till en ordinationsretreat på Snoan. Till utbildningar som stärker medarbetarens integrerade professionalitet hör utbildningar i fördjupad själavård med drömmar och andlig fördjupning. Stiftssekreteraren ingår i rikskyrkans nätverk för spiritualitet och andlig vägledning. Hon är representant för Borgå stift i en referensgrupp som följer med anlagsprövningen för teologiestuderande. År 2019 erbjuds stiftets medarbetare att ansöka om och delta i KIILA-rehabilitering eller individuell tidig rehabilitering på Härmä Rehab.

Personalutbildning

Mål 2019

Stiftsdekanen bär ansvaret för personalutbildningen medan det praktiska ansvaret för planering, information, genomförande och uppföljning vilar på stiftssekreteraren för utbildning. Samarbetet med KCSA) och andra aktörer intensifieras och utvecklas så att de svenska resurserna inom kyrkan utnyttjas fullt ut och personalutbildningen svarar mot de behov som finns i stiftets församlingar.

Mål 2019-2021

Personalutbildningen utvecklas så att den motsvarar de strategiska satsningar som görs i stiftet och dess församlingar. I den fortsatta planeringen inriktas en del av tyngdpunkten på att utveckla de anställdas färdigheter att kontinuerligt rekrytera församlingsmedlemmar till meningsfulla uppgifter. Inom ramen för denna period övergår domkapitlet till att publicera utbildningar och konferenser på domkapitlets egen hemsida. Från år 2020 publiceras utbildningen även i kyrkans elektroniska utbildningskalender.

Verksamhet 2019

Personalutbildningen genomförs i samarbete med andra aktörer inom utbildningssektorn, enligt det av domkapitlet antagna personalutbildningsutbudet. Personalutbildningen marknadsförs på stiftets och Lärkkullas hemsidor. Utbildningsunderstöd beviljas till församlingar med dålig ekonomi så att deras anställda ges möjlighet att delta i personalutbildning.

Som lång utbildning inleddes arbetshandledarutbildningen under år 2018 och har under år 2019 två närstudieperioder. Arbetshandledarutbildningen avslutas hösten 2020. En femdagars Certifieringskurs för att hjälpa människor i sorg, kris och förändringsprocesser i samarbete med Svenska Institutet för Sörgebearbetning arrangerades år 2018. På grund av den stora efterfrågan strävar vi att arrangera utbildningen på nytt år 2019 i samarbete med Helsingfors kyrkliga samfällighet. Satsningen på Samtalsdagar för andligt liv i Borgå stift fortsätter. Inom pastoralutbildningen genomförs kurserna Spiritualitet och växelverkan samt Bibeln och livet. Gudstjänstutbildningen följs upp med en dag om gudstjänsten, var man även berör psalmbokstillägget. Kursdagarna arrangeras i alla prosterier. Kurs i psykiska första hjälpen som riktar sig till alla som arbetar med barn och unga i åldern 7-18 år anordnas. Den årligt återkommande kursen i ekonomiförvaltning genomförs. En uppdatering av kyrkans ledarskapsutbildning pågår och därför ordnas Examen i ledning av församlingsarbete (Exilaf) för sista gången enligt den nuvarande modellen. Personalutbildningen för år 2020 planeras. Under år 2019 erbjuder domkapitlet tillsammans med sina samarbetspartners följande utvecklingsprojekt för hjälp för församlingarna:

- Volontärarbete
- Gudstjänst
- Kommunikation
- Konfirmandarbete
- Fastigheter/Administration/Hållbar ekonomisk utveckling
- Förvaltning och arbetslagsutveckling

Rekrytering*Mål 2019*

Domkapitlet tillsatte 2017 en liten arbetsgrupp bestående av kyrkoherde Johan Westerlund, stiftsdekan Magnus Riska och stiftssekreterare Tomas Ray (sekreterare) för att gå igenom hur utvecklingsförslagen i rekryteringsarbetsgruppens rapport från 2016 skulle kunna tillämpas i praktiken. Målet är att i samarbete med KCSA producera rekryteringsmaterial, för att i det första skedet locka teologiestuderande till prästyrket där behovet av arbetskraft är störst. KCSA står för personalutgifter och domkapitlet för produktionskostnader för att producera en film som kan sättas in på Youtube. Stiftsledningen följer noggrant med de eventuella förändringarna inom barnledar-, ungdomsarbetsledar- och diakonutbildningen samt kyrkomusikerutbildningen.

Mål 2019-2021

Ett tillräckligt antal anställda rekryteras inom olika yrkeskategorier till de vakanser som blir lediga i stiftets församlingar. Målsättningen är att antalet nya studerande till kyrkliga yrken skall vara i balans med antalet som går i pension eller lämnar sina tjänster av andra orsaker. Under åren 2019-2020 reserveras pengar för praktikplatser och sommararbete i församlingar, vilka gärna anställer någon men inte har egna medel att göra det.

Verksamhet 2019

Stiftsanställda arbetar med att motivera församlingsanställda till att mera medvetet rekrytera unga och äldre att börja arbeta inom kyrkan. Stiftsanställda informerar om kyrkan som arbetsplats på Höstdagarna, under Ungdomens Kyrkodagar, Kyrkans Ungdoms familjeläger, Evangeliföreningens sommarläger och något av Laestadianernas Fridsföreningars Förbunds samlingar. Information om kyrkan som arbetsplats sprids genom kyrkans rekryteringsbroschyr och kyrkans rekryteringssidor på internet samt på stiftets hemsidor.

Studerande till kyrkliga yrken*Mål 2019*

Borgå stift stöder de studerande i deras studier och hjälper dem att finna och utveckla en yrkesidentitet som anställda i kyrkan. Stiftet håller regelbunden kontakt med dem som studerar till kyrkliga yrken och stöder dem genom olika åtgärder så att de i allt högre grad ser kyrkan som en framtida arbetsplats. För den regelbundna verksamheten med högmässoluncher på söndagar under terminen samt för övriga utgifter finns ett eget moment i budgeten sedan 5/2018.

Mål 2019-2021

Yrkesidentiteten och den andliga identiteten bland de studerande stärks. Flera studerande ser stiftet och församlingarna som en möjlig framtida arbetsplats. Vi uppmuntrar till tvärfackligt samarbete redan under studietiden.

Verksamhet 2019

Verksamheten bland studerande till kyrkliga yrken koordineras av den av domkapitlet tillsatta kontaktgruppen för studerande till kyrkliga yrken i samarbete med studentkaplanen i Åbo. Studentkaplanen fungerar som ordförande för kontaktgruppen. Kontaktgruppen arbetar via studentkaplanen för att skapa en regelbunden gudstjänstgemenskap i Åbo svenska församling med efterföljande högmässolunch och samling. För studerande ordnas även retreatar, studieresor och andra samlingar. Mentorsverksamheten för teologiestuderande fortsätter. Information om verksamheten finns på stiftets hemsida och tillhandahålls dessutom av studentkaplanen i Åbo och av studentprästen i Helsingfors. Information sprids också genom studerandes e-postlistor samt via sociala medier. Biskopen och de anställda vid domkapitlet håller regelbunden kontakt med de studerande.

Mission och internationellt arbete*Mål 2019*

Stiftssekretären tillsammans med Missionskommittén koordinerar missionsverksamheten på stiftsnivå i Borgå stift och strävar efter att genom utbildning, materialproduktion och medverkan på evenemang av olika slag uppmuntra stiftet och dess församlingar att aktivt delta i missionsarbetet. Missionskommittén och stiftssekretären fungerar som en kontaktyta mellan stiftets församlingar,

deras missionsansvariga och de officiella missionsorganisationer som bedriver verksamhet bland församlingar i Borgå stift.

Mål 2019-2021

Missionskommittén funderar på missionsaspekten i församlingsarbetet idag och hur man kunde utveckla Missionskommitténs arbete samt med vilka evangelisk-lutherska kyrkor som stiftet skall ha speciella kontakter till och fungera som vänstift med. Innehållet för sin verksamhet finner kommittén i aktuella missionsdokument såsom kyrkans missionsstrategi 2015 *Ett gemensamt vittnesbörd* och i sådana dokument som Lutherska Världsförbundets missionsdokument: *Mission in Context. Transformation, Reconciliation, Empowerment* och Kyrkornas Världsråds dokument: *Tillsammans för livet*.

Verksamhet 2019

Missionskommittén håller fyra sammanträden under året. Kommittén följer med aktuella teman inom dess ansvarsområde och kallar vid behov sakkunniga till sina möten för att belysa angelägna frågor. Kommittén verkar aktivt för att kyrkans mission och internationella arbete skall få synlighet på evenemang på stifts- och prosternivå. Forum för mission och internationellt arbete kommer att arrangeras som en studieresa till Istanbul, där deltagarna får bekanta sig med bl.a. Tua och Torsten Sandells arbete. För insamlingen *Gemensamt Ansvar* arrangeras två startdagar på hösten, den ena i Vasa och den andra i Åbo. Nätverksdagar för flyktingarbetet arrangeras. Församlingarna kan konsultera stiftssekreteraren i frågor som berör bland annat psykosocialt stöd till flyktingar samt kyrka som fristads förfarande. Ifall antalet flyktingar i landet igen radikalt ökar kan korta kurser vid behov sättas in.

Miljö

Mål 2019

Stiftssekreteraren koordinerar miljöarbetet på stiftsnivå i Borgå stift och strävar efter att genom miljödaggar tillsammans med andra stift, materialproduktion och medverkan på evenemang och utbildningsdagar uppmuntra församlingarna att aktivt delta i miljöarbetet. På svenska produceras Ekofastan i samarbete med KCSA samt med andra organisationer som står för kunnande när det gäller miljöfrågor både lokalt och globalt samt för en hållbar livsstil.

Mål 2019-2021

Kyrkans miljödiplom och klimatprogram utgör de styrdokument som är viktiga i stiftets miljöarbete. Under perioden kommer båda dokumenten att förnyas och i detta arbete följer stiftet noga med att dokumenten också översätts till svenska. Förutsättningarna för det är goda eftersom biskop Björn är ordförande för kyrkans miljöarbetsgrupp, samt stiftssekreterare Ray är medlem i gruppen. Målet under perioden är också att utbilda nya svenska utvärderare som skall kunna bistå församlingarna i ansökandet av miljödiplom. I samband med att det nya miljödiplomet utkommer görs en satsning på att göra det bättre känt bland församlingar i stiftet.

Verksamhet 2019

Arbetet med Ekofastan är en stor del av miljöarbetet i stiftet. Ekofastan har under de senaste åren främst varit en kampanj på sociala medier. De senaste åren har Borgå stift samarbetat med KCSA, men nu kommer huvudansvaret för innehåll och praktiskt genomförande att flyttas över till stiftet. Övriga samarbetsparter har varit Finska Missionssällskapet, Kyrkan i Helsingfors och Marthaförbundet. Stiftssekreteraren följer med kyrkans arbete inom denna sektor och vidtar lämpliga åtgärder för att arbetet på riksplenet skall kunna få en motsvarighet på stiftsplanet. Uppföljningsarbetet med domkapitlets eget miljödiplom fortsätter. Information om miljödiplomet för

församlingar presenteras i lämpliga sammanhang i stiftet.

Församlingsdiakoni

Mål 2019

Diakonins roll i kyrkan idag är stark och diakonin hör till kyrkans lagstadgade uppgifter och det är varje församlingsmedlems uppgift att utföra diakoni. I tider av församlingssammanslagningar och minskade ekonomiska resurser dras tjänster för diakoni in. Just då är det mycket viktigt att den diakonala verksamheten prioriteras, dels för att församlingarna ska kunna fortsätta hjälpa de som är mest utsatta och dels för att människor ska ha en möjlighet att göra en insats för sin nästa inom församlingens ramar. Diakoni är hela församlingens uppgift och förverkligas professionellt av diakoniarbetarna men också av frivilliga medarbetare och övriga anställda. Det frivilliga diakoniarbetet handhas och stöds av diakoniarbetarna. Nya metoder och arbetssätt utvecklas för att stöda både diakoniarbetare och frivilliga i den diakonala uppgiften.

Mål 2019-2021

En diakonal atmosfär behöver genomsyra kyrka och församling. Det behöver finnas en riktning både utåt och inåt. Inåt i gemenskap, utåt i det sammanhang församlingen finns och där den ska ta ansvar och vara öppen för alla. Kyrkans diakoni arbetar för ett samhälle där klyftorna mellan människor minskar, där människors resurser tas tillvara och där allas insats är viktig.

Församlingarna ser diakoniarbetet som en grundläggande del av sin verksamhet. Stöd till och aktuell utbildning för diakoniarbetarna prioriteras. Stöd och inspiration till övriga anställda och församlingsmedlemmar är också viktig för att stärka församlingarnas diakonala utveckling och identitet. Rekryteringen av studerande fortsätter. Samarbetet med Yrkeshögskolan Novia fortsätter då det gäller utbildningen av studerande till kyrkliga yrken. Speciellt den andliga fördjupningen prioriteras.

Verksamhetsplan 2019

Kontakten till diakoniarbetarna sker genom besök i församlingar och vid prosterisamlingar för diakoniarbetare. Kontakten till nyvigda och obehöriga diakoniarbetare prioriteras. Kontakten till studerande vid Novia sker främst genom projektet ”Novia Dei” och via mentorskapsarbetet för studerande och församlingsanställda. Vigning av studerande till diakonins ämbete och retreaten i anslutning till den planeras till hösten. Forum för diakoni ordnas i Åbo på våren. För att stärka diakoniarbetarnas yrkesskicklighet erbjuds konkreta verktyg i arbetet, såsom sorgbearbetningskurs, *Cable*-utbildning och metoder för utvärdering och utveckling av diakoniarbetet. Eftersom kursen i sorgbearbetning var uppskattad och många inte rymdes med år 2018 genomförs kursen även 2019. Denna gång sker det i samarbete med Helsingfors kyrkliga samfällighet.

Gudstjänstliv

Mål 2019

Att stöda och inspirera församlingarnas medarbetare och medlemmar till att utveckla arbetet med församlingens gudstjänstliv.

Mål 2019-2021

Personalutbildningen inom sektorn gudstjänstliv utvecklas vidare. De allmänt inriktade gudstjänstkurserna kompletteras genom mera specifik gudstjänstinriktad utbildning och följs upp med kontinuerligt stöd till församlingarna. Genom utbildning och samlingar uppmuntras församlingarna till en gudstjänstutveckling präglad av mångsidighet, delaktighet och fördjupning.

Verksamhetsplan 2019

Domkapitlet stöder utvecklingen av församlingarnas gudstjänstliv genom konsultation och utbildning i samverkan med kyrkostyrelsen samt med övriga relevanta institutioner. Under år 2019 ordnas endags-seminarier med temat "En dag kring gudstjänsten, Gemensam mässa" i stiftets olika delar. Seminarierna är öppna för alla medarbetare och församlingsmedlemmar, och ordnas därför på lördagar. Seminarierna stöder en fortsatt utvecklingsprocess både i de församlingar som genomfört stiftets fortbildning i gudstjänstarbete och i de församlingar som inte deltagit i den. En workshop kring dansmässan "Din ljusa skugga" ordnas i samarbete med Kristliga folkhögskolan i Nykarleby. Gudstjänstsidorna på kyrkans anställdas hemsida *Sacrista* och på domkapitlets hemsida samordnas och utvecklas kontinuerligt. Stiftssekreteraren för gudstjänstliv och musik deltar i konsultationer på riksplanet med de övriga stiftens och rikskyrkans sekreterare för gudstjänstliv, samt i nordiska nätverk för gudstjänstutveckling.

Musik*Mål 2019*

Att stöda och inspirera församlingarnas medarbetare och medlemmar till att utveckla musikverksamheten så att den stöder församlingens gudstjänstliv och musikverksamhet samt medlemmarnas musikengagemang.

Mål 2019-2021

Stiftets musikstrategis riktlinjer uppdateras på stiftsplanet och i församlingarna. Musikarbetets integrering i församlingarnas liv stöds bland annat genom att medarbetare från olika yrkesgrupper inbjuds till stiftets kyrkomusikdagar. Arbetet med körer av olika typer och för olika åldrar stimuleras genom material och samlingar. Personalutbildningen samverkar med utgivning och förmedling av material så att kyrkomusikernas kunnande och församlingarnas musikliv stärks. Rekryteringen av kyrkomusiker förstärks genom samverkan mellan församlingarna, domkapitlet och institutioner som anordnar kyrkomusikutbildning.

Verksamhetsplan 2019

Domkapitlet stöder utvecklingen av församlingarnas musikliv genom konsultation, utbildning och materialproduktion samt genom att ordna evenemang på stiftsplanet. I detta samverkar domkapitlet med kyrkostyrelsen samt med övriga institutioner inom musiklivet i kyrkan och i det övriga samhället. Kyrkomusikdagarna ordnas 8-10.1.2019 i Borgå. För kyrkomusikernas behov av yrkesspecifik fortbildning på svenska ordnas kurser och utbildningsdagar i Borgå stift i regel vart annat år i någon av stiftets regioner med varierande, färdighetsinriktade teman. Kyrkomusikerna uppmuntras att enligt behov också delta i utbildningar arrangerade av Kyrkans utbildningscentral och av övriga aktörer samt i lokalt anordnad individuell fortbildning. Musikerna uppmuntras också att delta i tvärfackliga utbildningar.

Stiftssekreteraren för gudstjänstliv och musik samarbetar med Finlands svenska kyrkosångsförbund r.f. Kyrkosångsförbundet ger ut noter till ny finlandssvensk kyrklig musik på förlagsvarumärket Canto. Stiftssekreteraren stöder i samarbete med Kyrkomusikerföreningen församlingarnas administration av kyrkomusikertjänster och rekrytering av kyrkomusiker. Rekryteringen till yrkesstudier i kyrkomusik befrämjas genom att hålla kontakt med utbildningsansvariga samt genom att musicerande – inklusive orgelspel – med barn och unga uppmärksammas. Projektet PsalMedaljeSkoj som stöder psalmsång i skolor upprätthålls i samarbete med KCSA.

Kyrkomusikers samarbetsprojekt kan ges organisatoriskt och ekonomiskt stöd. Stiftssekreteraren för

gudstjänstliv och musik håller kontinuerlig kontakt med stiftets kyrkomusiker genom utskick, e-post och domkapitlets hemsidor. Stiftssekreteraren deltar i konsultationer på riksplanet tillsammans med de övriga stiftens och rikskyrkans sekreterare för musik samt med andra relevanta instanser.

Beslutsförslag:

Stiftsfullmäktige fastställer verksamhets- och ekonomiplanen för år 2019.

Beslut: Enligt förslag.

Sökande av ändring: Besvärsanvisning bifogas.

8 §**2018-00121 Initiativ till stiftsfullmäktige, Jomala församling/Jansson Harry (språkrav)**

Föredragande: Notarie Linus Stråhlman

Vice ordförande i kyrkorådet i Jomala församling, Harry Jansson har å kyrkorådets vägnar lämnat in ett initiativ till Stiftsfullmäktige i Borgå stift. Kyrkorådet i Jomala församling ber Stiftsfullmäktige diskutera språkraven för kyrkoherdetjänster på Åland på ett principiellt plan.

Ur Kyrkorådets protokoll 16.4.2018 § 29 punkt 2:

Utlåtande om språkrav för kyrkoherdetjänsten

Kyrkofullmäktige beslöt vid sitt sammanträde den 19.12.2017 (§ 41) att till domkapitlet rikta en anhållan om att kravet på nöjaktiga kunskaper i finska för tjänsten som kyrkoherde i Jomala församling stryks. Motiveringen till detta är att det varit svårt att få behöriga sökande till tjänsten som kyrkoherde och att språkravet utgör en försvårande omständighet och i onödan försvårar möjligheterna att bredda rekryteringsbasen på enspråkigt svenska Åland. Enligt kyrkoordningen 6 kap. 4 § 3 mom. bestämmer domkapitlet i Borgå stift kraven på språkkunskap för kyrkoherden i en församling i landskapet Åland.

Kyrkofullmäktige beslöt samtidigt att även till nämnden för åländska ärenden och Ålands prosteri rikta en begäran om att en samordning av den språkliga servicen vid kyrkliga förrättningar upptas till diskussion. Man beslöt även att delge samtliga åländska församlingar ärendet till kännedom medelst protokollsutdrag.

Domkapitlet behandlade Jomala församlings anhållan vid sitt sammanträde 15.3.2018 (§ 13). Anhållan avslogs av domkapitlet med följande motivering:

"Enligt kyrkoordningen 6 kap. 4 § 3 mom. bestämmer domkapitlet i Borgå stift kraven på språkkunskap för kyrkoherden i en församling i landskapet Åland. Bestämmelsen har tolkats så att prövningen betyder en in casu bedömning vid tillsättandet av en kyrkoherdetjänst. Person som har avlagt sin teologieexamen i Finland uppfyller i regel språkravet i Kyrkoordningen 6 kap. 4 § 1 mom. Om skäl därtill föreligger kan domkapitlet bevilja dispens från gällande språkrav enligt Kyrkolagen 6 kap. 3 § 1 mom. Med beaktande av detta föreligger ingen särskild orsak att frångå kyrkoordningens språkrav för kyrkoherde gällande Jomala församling."

Domkapitlets framställning:

Språkraven för prästtjänster regleras i kyrkolagen och kyrkoordningen. Språkraven berör kyrkan på ett riksplan, den enskilda församlingen, tjänsteinnehavaren personligt (kyrkoherden). Diskussionen i Stiftsfullmäktige kan utgå från dessa områden.

När det gäller den språket är landskapet Åland enspråkigt svenskt enligt lag. I landskapet bor ändå en minoritet med finska som modersmål. Språkfördelningen är enligt följande enligt de senaste statistik uppgifterna (slutet av 2016, Ålands statistik- och utredningsbyrå): svenska 87,6 %, finska 4,7 % och övriga 7,7 %. I antal var de svenskspråkiga på hela Åland ca 25 600 och de finskspråkiga 1 400.

Rikskyrkan och centralförvaltningen

Den Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland är tvåspråkig på samma sätt som den finska staten officiellt har två språk: finska och svenska. Dessutom garanteras vissa språkliga rättigheter för samer. Landskapet Åland har en särställning i vårt land och också i kyrkan.

De kyrkliga myndigheterna (kyrkomötet, biskopsmötet, kyrkostyrelsen och organ som lyder under dem) är tvåspråkiga i enlighet med KL 3 kap. 7 §. Men i praktiken har det visat sig att översättningar till svenska ofta kommer avsevärt senare än det ursprungliga dokumentet på finska. Det här är dock inget argument i denna fråga eftersom församlingarna i Borgå stift har rätt att få service på svenska.

Kyrkolagen 3 kap. 7 §

Kyrkomötet, biskopsmötet, kyrkostyrelsen och organ som lyder under den samt kyrkans arbetsmarknadsverk är tvåspråkiga myndigheter.

Myndigheterna i ett stift är enspråkiga, om enbart enspråkiga församlingar hör till stiftet, och tvåspråkiga, om minst en tvåspråkig församling hör till stiftet. Ett tvåspråkigt domkapitel kan dock arbeta på församlingens språk när det sköter uppgifter som hänförs till förvaltningen av en enspråkig församling.

Kyrkolagen 3 kap. 8 §

Inom den kyrkliga förvaltningen iakttas, om inte något annat föreskrivs i denna lag, i tillämpliga delar vad som i språklagen föreskrivs om rätten att använda finska och svenska hos myndigheterna, handläggningsspråket hos myndigheterna, språket i expeditioner och andra handlingar, säkerställande av språkliga rättigheter, myndigheternas arbetspråk, språket i allmän information samt främjande av språkliga rättigheter. Vad som i språklagen föreskrivs om statliga myndigheter gäller i tillämpliga delar kyrkliga myndigheter och stiftsmyndigheter och vad som föreskrivs om kommunala myndigheter gäller på motsvarande sätt i tillämpliga delar en församling och en kyrklig samfällighets myndigheter.

Församlingarna

Församlingarna i den Evangelisk-lutherska kyrkan i Finland är enspråkiga eller tvåspråkiga, beroende på vilket språk majoriteten av församlingens medlemmar har som modersmål och hur många som har det andra inhemska språket som modersmål. Församlingarna i landskapet Åland har i kyrkolagen definierats som enspråkiga. Men Domkapitlet kan besluta om andra språkrav, KO 6:4,3 (se nedan under tjänsteinnehavaren). Vidare bestäms i Självstyrelselagen för Åland att ämbetsspråket i församlingarna i landskapet är svenska, men att församlingarna måste följa vad som i övrigt bestäms

i den kyrkliga lagstiftningen. En församlingsmedlem har rätt att få kyrkliga förrättningar på sitt eget språk och församlingen är skyldig att ordna gudstjänster på minoritetens språk (om det finns en sådan). Ur denna synvinkel är det viktigt att tjänsteinnehavaren behärskar finska så bra att denne kan utföra tvåspråkiga förrättningar.

Kyrkolagen 3 kap. 5 § 1 mom.

Församlingarna är finskspråkiga eller svenskspråkiga eller tvåspråkiga, om inte något annat bestäms om församlingens språk eller andra förutsättningar för medlemskap i anslutning till detta då den grundas eller om inte något annat annars bestäms särskilt. Församlingen är tvåspråkig, om den finskspråkiga eller svenskspråkiga minoriteten medlemmar som har antecknats som närvarande i församlingen är så stor att en kommun på motsvarande sätt skulle vara tvåspråkig enligt bestämmelserna i språklagen (423/2003). Om det på samma område finns flera församlingar på grund av språklig indelning, är dessa alltid enspråkiga. I landskapet Åland är församlingarna enspråkiga.

I Självstyrelselagen för Åland bestäms om ämbetsspråket i landskapet Åland, 36 §:

Landskapet är enspråkigt svenskt. Ämbetsspråket i stats-, landskaps- och kommunalförvaltningen är svenska.

Ålandsdelegationens ämbetsspråk är svenska. Utlåtanden och avgöranden av högsta domstolen som avses i denna lag skall avfattas på svenska.

Vad som i denna lag stadgas om språket inom statsförvaltningen gäller i tillämpliga delar även för den evangelisk-lutherska kyrkans myndigheter i den mån annat inte följer av kyrkolagen.

Kyrkolagen 4 kap. 4 §

Om församlingens språk stadgas i 3 kap. 5 §. Gudstjänster och annan verksamhet skall vid behov anordnas såväl på den finskspråkiga eller den svenskspråkiga minoritetens som på någon annan minoritets språk.

En medlem av kyrkan har rätt att få de enskilda kyrkliga förrättningar som gäller honom själv utförda på sitt modersmål, finska eller svenska. Vid gudstjänster och kyrkliga förrättningar kan även något annat språk användas.

Tjänsteinnehavaren

Krav på tjänsteinnehavarens, alltså kyrkoherdens i detta fall, språkkunskaper regleras i KO 6:4. Där bestäms att kyrkoherden i en enspråkig församling i landskapet Åland ska ha avlagt prov på utmärkta kunskaper i svenska och nöjaktiga kunskaper i att förstå finska. Tjänsteinnehavaren har dessutom möjlighet att hos Domkapitlet anhålla om dispens från dessa krav. Vilket alltså gäller både kravet på utmärkta kunskaper i svenska och nöjaktiga kunskaper i finska.

Kyrkolagen 6 kap 3 § 1 mom.

Den språkkunskap som krävs av en tjänsteinnehavare anges i kyrkoordningen så att bestämmelserna i 3 kap. 7 och 8 § och 4 kap. 4 § i denna lag beaktas. Dispens från de behörighetsvillkor som gäller språkkunskap kan beviljas av särskilda skäl. Domkapitlet beviljar dispens för innehavaren av en prästtjänst eller lektorstjänst i en församling eller

i en kyrklig samfällighet. Dispens för andra tjänsteinnehavare beviljas av den myndighet som är behörig att inrätta tjänsten i fråga.

Kyrkoordningen 6 kap. 4 §

Av kyrkoherden i en församling krävs i en enspråkig församling utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i församlingens språk samt nöjaktig förmåga att förstå det andra språket. I en tvåspråkig församling krävs utmärkta muntliga och skriftliga kunskaper i församlingens majoritetsspråk samt goda muntliga och skriftliga kunskaper i det andra språket.

Domkapitlet bestämmer kraven på språkkunskap för en kyrkoherde i andra församlingar än finskspråkiga eller svenskspråkiga eller tvåspråkiga.

Domkapitlet i Uleåborgs stift beslutar om kraven på språkkunskap för kyrkoherden i en tvåspråkig församling som helt eller delvis hör till samernas hembygdsområde. Domkapitlet i Borgå stift beslutar om kraven på språkkunskap för kyrkoherden i en församling i landskapet Åland.

De som avlägger en magisterexamen som uppfyller de examensfordringar som ställs av biskopsmötet för ordination (KFS 114) vid ett universitet i Finland måste avlägga kurs och prov i finska. Provet måste fylla minst de krav som gäller för nöjaktiga kunskaper i finska för att kunna erhålla examen.

De studenter som kommer från landskapet Åland är dock befriade från detta krav enligt Ålands självstyrelselag 41 §:

Den som har avlagt examen vid en undervisningsanstalt i landskapet kan, i enlighet med vad som närmare stadgas i förordning, vinna inträde och avlägga examen vid en svensk- eller tvåspråkig undervisningsanstalt vars huvudman är staten eller som erhåller understöd av staten, även om han inte har de kunskaper i finska som krävs för inträde och avläggande av examen.

De åländska studenter som avlägger sin examen vid Åbo Akademi måste avlägga en kurs på 2 studiepoäng i finska, men behöver inte avlägga prov på sina språkkunskaper för att avlägga magisterexamen. Om en präst, som avlagt examen vid en undervisningsanstalt i landskapet Åland och därefter avlagt magisterexamen utan prov i finska, söker en kyrkoherde eller annan prästtjänst på Åland, kan denna hos domkapitlet anhålla om personlig befrielse från språkraven.

Vid rekrytering av personer från utlandet till prästtjänster ställs samma krav vad gäller examensfordringar och språkrav, som för dem som avlagt examen och fått ordination i Finland. Dessutom ställs samma krav på behörighet för kyrkoherdetjänst: pastoralexamen och examen i ledning av församlingsarbete (KO 6:10 och KFS 100, 118). Motsvarande utbildning som erbjuds i en annan evangelisk-luthersk kyrka, t.ex. Svenska kyrkan, kan sällan räknas till godo som sådan om alls.

Kyrkoordningen 6 kap. 10 §

Den som söker en kyrkoherdetjänst eller kaplanstjänst ska vara präst och ha avlagt pastoralexamen. Av den som söker en kyrkoherdetjänst i domkyrkoförsamlingen krävs högre pastoralexamen. För en kyrkoherdetjänst krävs dessutom examen i ledning av församlingsarbete.

Beslutsförslag:

Jomala församlings/Harry Janssons har meddelat 28.5.2018 att de drar tillbaka initiativet.

Beslut: Ärendet dras tillbaka och behandlas inte.

9 §

Övriga ärenden

- **Församlingsval 2018** Lucas Snellman och Maria Borg-Karlsson, KCSA. Inför församlingsvalet har flera verktyg, grafik och AV-material utvecklats. Materialet och redskapen finns på info.forsamlingsvalet.fi och forsamlingsvalet.fi. Dessutom finns ett tvåspråkigt nyhetsbrev med aktuell information och en stödgrupp på facebook för de som jobbar med valet.
- **Rapport om missiologisk kunskap, *I alla riktningar – Kyrkans mission idag***; Biskop Björn Vikström

10 §

Mötets avslutande

Förslag för tidpunkt för följande sammanträde:

Vid behov i oktober-november 2018,

13.2.2019, aftonskola 12.2.2019.

Mötet avslutades: kl. 15.05